

Mikko Koivunen

YLEISÖTAPAHTUMAN LOGISTIIKAN SUUNNITTELU

Logistiikan koulutusohjelma

2014

YLEISÖTAPAHTUMAN LOGISTIIKAN SUUNNITTELU

Koivunen, Mikko
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Logistiikan koulutusohjelma
Toukokuu 2014
Ohjaaja: Heikkinen, Harri
Sivumäärä: 33
Liitteitä: 4

Asiasanat: yleisötapaus, logistiikka, festivaali, vastavirtarock

---

Tämän opinnäytetyön aiheena oli yleisötapaus logistiikan suunnittelu. Työn tarkoituksena oli tutkia yleisötapaus järjestelyihin liittyviä logistisia toimintoja. Työssä tutkitaan yleisötapausjärjestämistä yleisesti, sekä syvennyttään tarkemmin esimerkkitapaus Vastavirtarockin järjestämisprosessiin.

Työn tavoitteena oli selvittää onko Vastavirtarockille tarvetta kehittää erillistä järjestelysuunnitelmaa tai logistiikkasuunnitelmaa. Tapaus on järjestetty vuodesta 2003 ilman minkäänlaista erityistä kirjallista suunnitelmaa.

Työn teoriaosuudessa on yleisellä tasolla tutkittu yleisötapausa, tapausjärjestämistä, rockfestivaaleja ja Vastavirtarockia, omina käsitteinään. Tapausmahdollistavaa kalustoa, välineistöä ja vaadittavaa kuljetuskalustoa tutkittiin ensin yleisesti, ja sitten Vastavirtarockin näkökulmasta. Tiedon keruu teoriaan tapautui aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta ja Internetistä. Vastavirtarockin toimintaan perehdyttiin haastattelujen avulla.

Työn johtopäätöksissä päästiin analysoimaan, pystyykö Vastavirtarockia järjestämään jatkossakin nykyisellä strategialla, vai olisiko järjestäjille tarve kehittää erillinen suunnitelma tukemaan järjestämisprosessin vaihteita.

LOGISTICS PLAN FOR A PUBLIC EVENT

Koivunen, Mikko

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Logistics

May 2014

Supervisor: Heikkinen, Harri

Number of pages: 33

Appendices: 4

Keywords: public event, logistics, festival, vastavirtarock

The purpose of this thesis was to plan logistics for a public event. The goal was to study what kind of logistical arrangements are made during the production of a public event. This thesis includes planning of a public event generally, and takes a closer look at the production of the case study event, Vastavirtarock.

Target was to find out if there is a need to make a specific logistics plan for Vastavirtarock. The event has been organized since 2003 without any written plan.

The theoretical part of this thesis contains general information about public events, event planning, rock festivals and Vastavirtarock as their own concepts. Equipment and gear that enable organizing a live music event were first studied generally, and then from Vastavirtarock's point of view. Literature and Internet were the used methods for collecting information for the theoretical part. The operations behind Vastavirtarock became known through interviews.

As a result of this research, it was possible to analyze if Vastavirtarock can manage the logistics without a plan also in the future, or if it would be beneficial for the organizers to develop a specific logistics plan to support arranging the event.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	6
2.1	Logistiikka	6
2.2	Yleisötapautuma	7
2.3	Tapahtumajärjestely	8
2.4	Rockfestivaali	10
2.5	Vastavirtarock	11
3	VAADITTAVA KALUSTO JA VÄLINEISTÖ.....	12
3.1	Esiintymislava ja muut rakennelmat	12
3.2	Äänentoisto	13
3.3	Lavan valaistus	15
3.4	Sähkö	16
3.5	Tapahtuma-alue	16
3.6	Catering	18
3.7	Esiintyjät	18
4	KULJETUSKALUSTO VASTAVIRTAROCKISSA	20
4.1	Vaadittava kuljetuskalusto	20
4.2	Erikoiskuljetus	21
5	VASTAVIRTAROCKIN TUOTTAMINEN	23
5.1	Tapahtuman suunnittelu	23
5.2	Tapahtuman aikatauluttaminen.....	25
5.3	Tapahtumapäivän kulku	26
5.4	Lupa-asiat.....	28
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA TULOSTEN ARVIOINTI	30
7	YHTEENVETO	31
	LÄHTEET.....	32
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella, millaisia logistisia toimintoja vaaditaan järjestettäessä yleisötapauksia. Tarkasteluun otettavat asiat tapahtuvat ennen tapahtumaa, sen aikana, sekä tapahtuman jo päättyttyä. Opinnäytetyössä esimerkkitapahtumana on tutkittu Vastavirtarock-musiikkifestivaalia, joka järjestetään kesäisin Kokemäellä, Satakunnassa.

Tavoitteena on selvittää tapahtuman kulkuun sekä järjestämiseen liittyvien asioiden ja asiakokonaisuuksien hallintaan vaadittavat logistiset tarpeet ja vaatimukset. Yleisötapauksessa tällaisia asioita voivat olla muun muassa välineistö, ihmiset, infrastruktuuri ja ruoka. Myös se, että miten kalusto, ihmiset ja tieto liikkuvat ja miten ne ovat oikeissa paikoissa oikeaan aikaan, on otettava huomioon yleisötapauksen suunniteltaessa.

Erillistä logistiikkasuunnitelmaa opinnäytetyön esimerkkitapahtumalla ei ole koskaan ollut laadittuna. Työn loppupäätelmissä logistiikkasuunnitelman mahdollinen tarve tulee tarkastelluksi.

Työn alussa on teoriaosio jossa määritellään logistiikkaa, yleisötapauksia, tapahtumajärjestelyä, rockfestivaaleja ja Vastavirtarockia omina käsitteinään. Myöhemmissä käsittelyosioissa pureudutaan Vastavirtarockin läpivientiin suunnittelusta päätökseen ja sen aikana ilmeneviin logistisiin toimintoihin ja haasteisiin. Tutkimuksen tuloksena voidaan tarkastella miten jo pienehkössäkin mittakaavassa järjestettävissä yleisötapauksissa logistiikka on suuressa roolissa.

Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen jossa aineiston keruu koostuu käytännössä tapahtuvista toimista ja tilanteista. Tiedon keruun metodina ihmisiltä saatu tieto on tärkeässä roolissa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 160.) Teoriatiedon lähteenä on käytetty kirjallisuutta ja Internetiä. Vastavirtarockin käytäntöjen tieto on saatu haastatteluista. Työ rajataan Vastavirtarockin järjestäjien vastuulle jääviin logistisiin toimiin. Ulkopuolelle jätetään tapahtuman rahaliikenne.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Logistiikka

Termin *logistiikka* alkuperä johtaa kreikan kielen termistä logistikos. Tällä sanalla muinaisessa kreikassa tarkoitettiin käytännön laskutaitoa. Myöhemmässä vaiheessa sanan merkitys johdettiin tarkoittamaan ajattelu- ja päättelykykyä. Rooman ja Bysantin armeijoiden upseereista käytettiin nimitystä *logista*. Sanan käyttö nykymuodossaan vakiintui toisen maailmansodan jälkeen, kun armeijat alkoivat käyttää logistiikka-termiä kuvaamaan taisteluvälineosastojen ja huoltojoukkojensa toimintoja sillä. Näihin toimintoihin sisältyvät esikuntavelvoitteet, kuten huolto, rakentaminen, kuljetus sekä lääkäripalvelut. Siviilimaailmassa sana logistiikka on ollut käytössä 1950-luvulta, jolloin asiakaspalvelusta tuli logistisen hallinnon peruspilari. 1990-luvulla sanaa käytettiin jo kuvaamaan materiaali- informaatio- ja valuuttavirtojen hallintaa, joita se nykyisinkin kuvaa. (Hokkanen, Karhunen & Luukkainen 2004, 11–12.)

”Logistiikka on materiaali-, tieto- ja pääomavirtojen, hankinnan, tuotannon, jakelun ja kierrätyksen, huolto- ja tukipalvelujen, varastointi- kuljetus- ja muiden lisäarvopalvelujen sekä asiakaspalvelun ja suhteiden kokonaisvaltaista johtamista ja kehittämistä” (Karrus 2001, 13.)

Logistiikalle on nykypäivänä hyvin monia erilaisia määritelmiä. Logistiikka käsitteenä merkitsee erilaisia asioita eri alan tai erilaisessa asemassa olevalle henkilölle. Käsitteenä logistiikkaa voi pitää edelleen melko uutena. Se jatkaa edelleen kehittymistään, ja siihen liitetään jatkuvasti toimenpiteitä ja jo olemassa olevia osa-alueita laajennetaan. Ajateltaessa logistiikkaa, yleisimmät toimenpiteet jotka nousevat esiin ovat kuljetukset, varastointi, jakelu, sekä tuottavuuteen ja kustannustehokkuuteen tähtäävä hankintatoiminta. Erilaisten palveluiden toimenpiteet ja asiakkaiden tarpeiden huomiointi ovat myös nykyisin logistiikan avain asioita. Logistiikka on toimintasarja jossa on laajasti erilaisia prosesseja joidenka toiminnot ovat toisiinsa sidottuja ja vaikuttavat kokonaisuuteen merkittävästi. (Ritvanen, Inkiläinen, von Bell & Santala 2011, 20–21.)

Logistiikkaa on vaikeaa ymmärtää täysin, ellei siihen liitoksissa olevasta liiketoimintaympäristöstä ole pystynyt luomaan kokonaiskuvaa. Logistiikassa jokainen yrityksessä tehtävä päätös vaikuttaa toiseen ja toiminta on oltava suunniteltuna ajatellen kokonaisprosessia. Väitettä siitä ettei liike-elämä pyörisi ilman logistiikkaa, voidaan pitää paikkansapitävänä. (Ritvanen ym. 2011, 19–20.)

”Logistiikkaa voidaan määritellä myös lyhyesti: Logistiikka on tuotteen tai palvelun ja siihen liittyvän tiedon ja rahan hallintaa organisaatiossa asiakastarpeiden tyydyttämiseksi” (Ritvanen ym. 2011, 20.)

2.2 Yleisötaphtuma

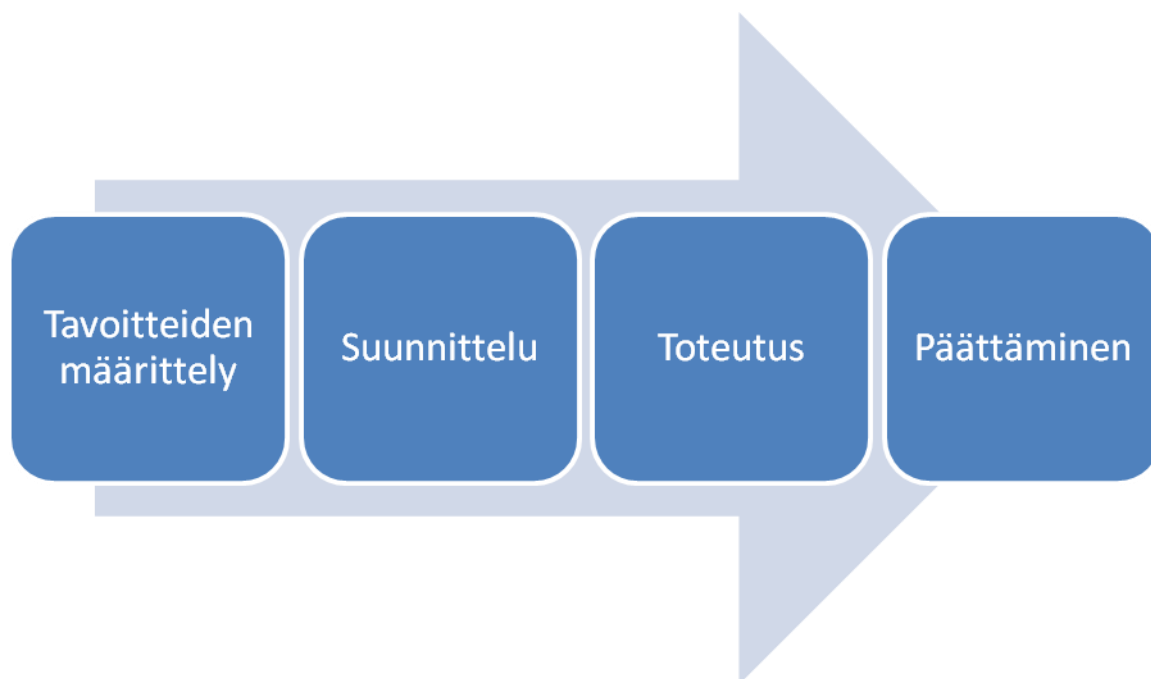
Yleisötaphtumia on varmasti ollut läpi ihmiskunnan historian. Ihmisjoukot kerääntyvät juhlimaan onnistunutta sadonkorjuuta, katsomaan taikuria, kuuntelemaan soittajaa tai laulajaa, tai todistamaan urheilusuoritusta suorittavan urheilijan edesottamuksia. Aikansa suurtaphtumia ovat olleet kaikkien tuntemat antiikin Kreikan olympialaiset tai Roomalaisten Colosseumissa järjestämät taphtumat kansan viihdyttämiseksi. Ensimmäisiä valtion sponsoroimia festivaaleja järjestettiin 500-luvulla eKr. Kuten nykyisinkin taphtumien järjestämiseen kuuluivat organisointi, suunnittelu, johtaminen sekä kontrollointi. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 14–15.)

Kuten aikaisemmin, edelleen yleisötaphtumat ovat hyvin erilaisia toisistaan, vaikkapa urheilukilpailut, musiikkiesitykset, muotinäytökset, kulttuuritaphtumat tai vaikka rekrytointitilaisuudet poikkeavat toisistaan niin rakenteelta kuin tarkoitus päämääriltäänkin. Yhteistä kaikilla on kuitenkin monitahoisuus, josta johtuen järjestäjillä on aina suuri määrä erilaisia seikkoja huomioon otettavana. Näin jokaisella alalla on omat ammattilaisensa tuottamassa taphtumia. Yhden päivän taphtuman taustalla voi olla vuoden, tai jopa useamman vuoden valmistelutyö.

(Kauhanen ym. 2002, 23; Lampinen 2011, 11.)

2.3 Tapahtumajärjestely

Konkreettinen apukeino selventämään tapahtumanjärjestelyjä, on verrata sitä projektiin. Näin saadaan esille selkeät tavoitteet ja aikataulutus. Projektin tavoin tapahtuma on usein budjetoitu, ja sitä varten on perustettu oma organisaatio. Tapahtuman kehityessä kertaluontoisesta vaikkapa vuosittaiseksi, se ei enää ole projekti, vaan vakituinen toiminta organisaatiolleen. Projekti etenee vaiheittain. Kuvio 1, kertoo toimenpiteiden etenemistä organisaatiossa. Kaiken pohjalla on idea jota aletaan tuottaa tapahtumaksi.

Kuvio 1. Tapahtumaprojektin vaiheet (Iiskola-Kesonen 2004, 8.).

Vaiheittain etenevää projektia aletaan työstää hyvää ideaa jalostaen. Projektin alkajaisiksi tapahtuvat tavoitteiden määrittely ja suunnittelu ovat pohja, joka on elintärkeä, jotta lopussa projekti saadaan menestyksekkäästi vietyä läpi. Hyvin suunniteltu tapahtuma onnistuu todennäköisemmin kuin hutiloiden suunniteltu. Vaikkakin idea tuntuisi loistavalta, sen kanssa ei kannata hätäillä, vaan ottaa aikaa sen jalostamiseen täydelliseksi. (Iiskola-Kesonen 2004, 8-9.)

Tavoitteita määriteltäessä kysymyksiin, miksi ja kenelle tapahtumaa yleensäkin järjestetään, tulee löytyä vastaus joka palvelee järjestäjän omia näkemyksiä ja tavoitteita. Tavoitteet saattavat olla puhtaasti taloudellisia, mutta myös imagolliset ja kilpailulliset tavoitteet ovat yleisiä tapahtumia järjestettäessä.

Tavoitteiden määrittely vastaa seuraaviin kysymyksiin:

- Miksi tapahtuma järjestetään?
- Kenelle tapahtuma järjestetään?
- Miten jaetaan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet tapahtumassa?
- Miten varautua mahdolliseen taloudelliseen tappioon, entä mahdollisten voitovarojen käyttö?
- Onko tarkoitus jatkaa tapahtuman järjestämistä, ja tehdä siitä jatkuva?

Suunnittelua tehtäessä on huolellisesti pystyttävä arvioimaan, ovatko tavoitteet kaikille osapuolille selkeät ja realistiset. Yksinkertaistaminen takaa sen että kaikki tapahtumaorganisaatiossa ymmärtävät tavoitteet hyvin. Näin säästytään monilta ylimääräisiltä selvityksiltä ja erimielisyyksiltä. Selkeät tavoitteet ja kyky esittää ne myös ulospäin, helpottavat markkinointia ja jättävät ammattimaisen vaikutelman järjestäjistä. Suunnittelun yhteydessä apuna kannattaa käyttää perinteistä SWOT-analyysia. SWOT-analyysi tehdään listaamalla esimerkiksi projektin tai yrityksen jonkun toiminnan sisäiset ja ulkoiset vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhat nelikohtaiseen taulukkoon. Analyysin pohjalta voidaan muodostaa strategioita ja oppia tunnistamaan ongelmia ja mahdollisuuksia. (Iiskola-Kesonen 2004, 9-12; Murray-Webster 2010, 88.)

Päästäessä tapahtuman järjestämisessä toteutusvaiheeseen, se on hyvin moniulotteista. Konkreettista tapahtumaa joka esitetään osallistujille, yleisölle ja medialle on edeltänyt suuri määrä työtä. Toteuttaminen mittaa projektin johtajan ammattitaidon. Hän on vastuullinen että järjestelyt etenevät suunnitellusti ja aikataulut pysyvät kontrollissa. Muulla tekijäporukalla tulee olla hyvä ilmapiiri tapahtuman teosta ja sen läpiviemisestä. Näin kaikki viihtyvät työtehtävissään. Tämä heijastuu myös yleisön viihtymiseen. Kun tapahtuma on käynnistynyt, tulee kaiken olla valmista. Tapahtuman aikana ilmenee lähes poikkeuksetta joitakin tilanteita ja suurempia tai pieniä on-

gelmia joista tulee selviytyä joutuisasti. Tämän mahdollistamiseksi jokaisella osa-alueella tulee olla sen alan ammattilainen tai vähintään erittäin hyvin perehdytetty henkilö jolla ei mene sormi suuhun heti ensimmäisen pikku ongelman tullessa eteen. Kunkin osa-alueen vastuuhenkilön ei pidä sitoa itseään pienempiin ongelmiin liian pitkiksi ajoiksi. Kokonaisuuden on pysyttävä hallinnassa koko tapahtuman ajan. Siksi työntekijöille kannattaa pitää riittävä perehdytys omiin tehtäviinsä. Projektipäällikön on hyvä johtaa rauhallisesti ja kannustavasti työntekijöitä, aivan kuin missä muussakin työpaikassa tai projektissa. (Iiskola-Kesonen 2004, 9-12.)

Tapahtuman päättäminen on tärkeää siinä missä sen suunnittelu ja läpivieminenkin. Purku- ja muut lopputyöt on tehtävä hyvin ja huolellisesti. Pitkän tapahtuman jälkeen kannattanee vaihtaa purkuun oma, erillinen, esimerkiksi talkooporukka. Työryhmä jolla itse tapahtuma on viety läpi, on tässä vaiheessa yleensä ollut jo yli normaalin työajan intensiivisesti työllistetty, ja väsyneenä purku saattaa olla jopa työturvallisuusriski. Asialliseen päätökseen kuuluu tietysti myös palautteen antaminen ja kiitokset. Nämä on hyvä kohdistaa kaikille sidosryhmille, aina siivoojista sponsorin edustajiin. (Jyrä 2010, 12.)

2.4 Rockfestivaali

Rockfestivaaleja, kuten tapahtumia yleensäkin, toteutetaan sekä vapaaehtoisvoimin, että myös kaupallisin lähtökohdin. Toiminnan taustalla on yleensä jonkinmoinen aatteellinen pohja, tai arvoja joiden varaan ja niitä kunnioittaen tapahtumaa tehdään. Riippumatta lähtökohdista, ja siitä onko tapahtuman järjestämisen tavoitteena taloudelliset voitot vai jotkin muut tekijät, jakautuu rockfestivaalin järjestäminen monelle ihmiselle ja moneen eri vastuualueeseen. Normaalin rockfestivaalin rakenne koostuu peruspilareistaan, kuten esiintymislavasta tai -lavoista, lipunmyyntipisteestä, yleisön alueesta, takahuoneesta, eli backstagesta, sekä tietenkin itse esiintyjistä. Oman leimansa tai identiteettinsä rockfestivaali saa yleisesti ottaen esiintyjien musiikillisen tyyllilajin suuntauksesta ja paikasta tai ympäristöstä, jossa tapahtuma järjestetään. (Hyttinen 2003, 7-8; Jyrä 2010, 11.)

Kun muistettavia asioita on paljon, kannattaa työstää muistilista josta voi tarkistaa että kaikki asiat tulee todella hoidettua (Liite 1). Lista on suuntaa antava ja saattaa tapahtumakohtaisesti olla erilainen. (Jyrä 2010,11.)

2.5 Vastavirtarock

Vastavirtarock on Kokemäellä vuodesta 2003 järjestetty rockfestivaali. Tapahtuma toteutetaan samaan aikaan järjestettävän Tulkkilan Yö -tapahtuman yhteydessä Kokemäen kaupungin ja paikallisten yritysten tukemana. Vastavirtarock on aina ollut ilmainen siellä vierailevalle yleisölle. Tapahtumapaikka on pysynyt yksitoistavuotisen historian samana, Kokemäenjoen ranta Vanhan Yhteiskoulun kupeessa, aivan Kokemäen keskustassa. Tapahtumaa järjestetään vapaaehtoisen ja -muotoisen ryhmän voimin. Yhdistystä tai muuta vastaavaa ei ole perustettuna. Järjestäjien tavoitteena ei näin ollen ole harjoittaa voitollista toimintaa. Päämääränä onkin osoittaa, etteivät hyvä ja laadukas ohjelma sekä musiikin ja kulttuurin tarjoamat elämykset ole sidottuina suureen budjettiin tai isoihin organisaatioihin. Järjestäjien tavoite on täytetty, kun sekä yleisö, esiintyjät, että myös itse järjestäjät viihtyvät ja tapahtuman tunnelma on hyväntuulinen ja rento koko prosessin ajan. Kokemäen kaupunki palkitsi Vastavirtarockin vuonna 2012 kaupungin kulttuuripalkinnolla. (Kivenmaa 2013, 21.)

3 VAADITTAVA KALUSTO JA VÄLINEISTÖ

3.1 Esiintymislava ja muut rakennelmat

Musiikkia esitettäessä tärkeässä roolissa on esiintymislava. Ratkaisuja esiintymislavan olomuodoksi on olemassa lukuisia. Pienemmissä tapahtumissa, kuten vaikkapa joissain kyläjuhlissa, lavan virkaa ajaa yleensä rekan tai traktorin perävaunu. Edellä mainitut vaihtoehdot ovat käytännöllisiä ja edullisia vaihtoehtoja, jotka varmasti ajavat asiansa pienissä tapahtumissa, tuoden myös oman tunnelmansa. Tapahtumissa joihin myydään pääsylippuja, ja jotka tehdään ammattimaisemmin, hankitaan pääsääntöisesti esiintymislava joka on nimenomaan tehty esiintymistarkoitukseen. Sisätiloissa esiintymislava on yleisesti kiinteä rakennelma, jota ei tapahtumien välillä pureta. Ulkotiloissa järjestettävien tapahtumien lavaratkaisut ovat rakennelmia, jotka puretaan tai siirretään pois esiintymisten tauottua. Lavan riittävän fyysisen koon lisäksi tärkein ominaisuus, varsinkin ulkoilma käytössä on sen suojaavuus sateelta, tuulelta sekä myös liialta auringon paisteelta. Lavalla on runsaasti herkkiä sähkölaitteita ja muuta välineistöä, jotka eivät kestä kastua tai aiheuttaa vaaraa sähköiskujen muodossa. Esiintyjien ja yleisön turvallisuuden tulee olla taattu. (Lampinen 2011, 53; Kauhanen ym. 2002, 80.)

Vastavirtarockin alkuaikoina käytössä oli nimenomaan kuorma-auton perävaunu, joskus kaksikin, jotta lavaan saatiin lisää tilaa syvyys suunnassa. Esiintymislavana tällainen ratkaisu oli kuitenkin ongelmallinen. Perävaunun pohjat olivat välillä epätaisia ja likaisia. Pressukatot ja seinät olivat heikossa kunnossa ja eivät ne olisi pitäneet kosteutta poissa. Lavat sponsorointina toimittanutta kuljetusyritystä jouduttiinkin toistuvasti pyytämään vaihtamaan perävaunuja parempikuntoisiin. Myös akustiikka kärsi huomattavasti perävaunujen toimittaessa esiintymislavan virkaa. Ongelmiin löytyi kuitenkin ratkaisu. Naapurikaupunki Harjavalta vuokraa pyörillä kulkevaa, nimenomaan esiintymislavaksi valmistettua rakennelmaa, joka on Kuvassa 1. sivulla 13, tuotu paikoilleen tapahtumaa edeltävän viikon loppupuolella. Kyseistä lavaa on käytetty vuodesta 2010. Vastavirtarockissa esitettävän musiikin miksaamisesta vastaaville henkilöille on käytössä telttarakennelma, jonka alle miksauslaitteisto mahtuu hyvin, ja on suojassa sateelta. Myös tapahtuman backstage on koottu use-

ammasta teltasta. Väljälle backstagelle mahtuvat esiintyjät, järjestäjät ja vierailevat sponsorien edustajat nauttimaan tarjoiluista ja valmistautumaan esityksiin. Nämä teltat paikalle järjestää samaan aikaan käynnissä olevan Tulkkilan Yö-tapahtuman järjestävä Tulkkilan Yö ry. Kesän 2013 Vastavirtarockissa oli ensimmäistä kertaa käytössä nimellä, ”toinen lava”, kulkenut esiintymispaikka. Tämä toimitti esiintymispaikan virkaa sillä aikaa kun päälavalla esiintyjien välissä oli pakollisia teknisiä taukoja johtuen kaluston säätämisestä ja vaihtamisesta seuraavalle esiintyjälle sopivaksi. Käytössä oli samanlainen teltta, joita backstagella ja miksauspisteessä käytettiin. Tulkkilan Yö ry:n kautta alueelle toimitetaan myös Wc-rakennus tapahtuman käyttöön. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014)

Kuva 1. Lava paikoillaan (Kuva: Mika Koivula)

3.2 Äänentoisto

Keskeisessä roolissa musiikkitilaisuudessa on äänentoisto. Oikeanlainen äänentoisto tulee suunnitella tapahtumapaikkaan sopivaksi. Ulkotilat vaativat äänentoistolta vielä lisää, verraten sisätiloihin joissa usein akustiikkaan on panostettu jo rakennusvai-

heessa. Jos järjestäjillä itsellään ei ole ammattitaitoa, eikä kalustoa äänentoistoon, kannattaa ottaa yhteyttä alan ammattilaisiin. Epäonnistuneella äänentoistolla pystyy pilaamaan muuten hyvin suunnitellun tapahtuman. (Jyrä 2010, 59-60.)

Äänentoiston järjestämiseen on useampia tapoja. Aloittelevan, ja asiasta tietämättömän tapahtuman järjestäjän kannattanee tilata koko paketti ammattilaiselta. Kokeneempi, ja äänentoistoa vaatineita tapahtumia jo onnistuneesti järjestänyt järjestäjä voi hieman soveltaa, ja käyttää useampaa lähdettä äänentoiston kokoamiseen. Suositettu, ja usein erittäin toimiva tapa on että esiintyjä tuo mukanaan oman laitteistonsa, jos sellaisen omistaa. Tällaisessa tapauksessa järjestävälle taholle jää hoidettavaksi vain esiintymistilaan liittyvät asiat. Tapa on järjestäjälle vaivattomin ratkaisu. Omilla laitteillaan soittamaan pääsevän esiintyjän äänentoisto on erittäin todennäköisesti onnistunut. Hyvin yleinen tapa äänentoiston järjestämiseen on myös käänteinen edeltävälle, eli äänentoiston hoitaminen järjestäjän omilla laitteilla. Kunnat ja järjestöt omistavat usein äänentoistolaitteita, joita ne pystyvät vuokraamaan ja käyttämään omissa tilaisuuksissaan. Tällainen järjestely ei kuitenkaan ole aina paras, vaikkakin se saattaa olla taloudellisesti ajateltuna erittäin edullinen. Laitteet eivät välttämättä ole soveltuvia soitettavalle musiikkityylille, tai eivät sovellu tapahtumassa käytettyyn tilaan. Epäonnistumisen riski on suuri, varsinkin jos laitteet ovat ensimmäistä kertaa käytössä uudenvuodenlaisessa ympäristössä. Myös Vastavirtarockissa hyväksi havaittu tapa on tilata äänentoistopalvelu siihen erikoistuneelta yritykseltä. Tällainen palvelu sisältää usein myös valot, ja mahdollisesti niille ja äänentoistolle tarvittavia ylimääräisiä lavarakenteita. Vastavirtarock tilaa äänentoistofirmalta sen osan äänentoistosta, jota järjestäjiltä ei itseltä löydy. Tässä tapauksessa tarvitaan vahvistin- ja kaiutinjärjestelmä, miksauspöytä, miksaaja sekä osa lavan valoista. Osa käytettävistä äänentoistolaitteista on järjestäjien omaisuutta. Joissain tapauksissa esiintyjät saattavat käyttää myös osaksi omia laitteitaan. (Jyrä 2010, 59-61; Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014) Kuvassa 2. sivulla 15, äänentoistomies kokoaa kalustoa lavalle.

Kuva 2. Äänentoiston rakentamista (Kuva: Mika Koivula)

3.3 Lavan valaistus

Valolaitteita on tarjolla hyvin paljon erilaisiin tarkoituksiin ja erilaisiin paikkoihin. Sopivan tehon ja käytännöllisyyden määrittäminen on erittäin tärkeää tapahtuman visuaalisuuden kannalta. Valolaitteistoa saattaa löytyä äänentoistolaitteiden tapaan järjestäjiltä tai kumppaneilta, tai sitten valot hankitaan siihen erikoistuneelta yritykseltä. Äänentoistofirmat tarjoavat usein myös valopalveluja. Suuremmissa tapahtumissa, tai esiintyjillä joiden performanssiin valoilla on suurempi merkitys, on yleensä asialleen omistautunut ammattilainen, Visual jockey. Tällainen henkilö pitää valojen lisäksi huolen esimerkiksi lavan taustakankaalla mahdollisesti esitettävistä videoista tai grafiikasta. Vastavirtarockissa valojen käytöstä pääsääntöisesti huolehtii myös äänentoistosta vastaava miksaaja tai miksaajat. (Hytinen 2003, 45-47; Jyrä 2010, 68; Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014)

3.4 Sähkö

Sähkön tarve on jo pienemmässäkin tapahtumassa ensisijaisen tärkeä. Äänentoisto, valot ja elintarvike- ja hygieniahuolto tarvitsevat sähköä läpi tapahtuman. Suuremmilla ja usein käytössä olevilla tapahtuma-alueilla ja areenoilla on yleensä kiinteä sähkönjakeluverkosto. Tilapäisesti sähköverkon voi rakentaa työmaakeskuksen avulla. Paikalliselta sähköyhtiöltä saa hankittua keskuksen, jonka he käyvät kytkemässä ennen tapahtumaa, ja jälkeinpäin käyvät huolehtimassa pois. Tilausvaiheessa tulee olla esittää selkeät määritelmät millaista virtaa tapahtumassa käytettävät laitteet vaativat. Pelkällä valovirralla ei kovin kummoista äänentoistoa saa pystytettyä. Tapauksissa joissa sähkövirtaa ei saada lähistön rakennuksista tai sähkötolpista, joudutaan tukeutumaan polttoainekäyttöiseen aggregaattiin. Myös näiden tehoissa ja liitettävyydessä tulee olla tarkkana ja tarkistaa että laite jaksaa antaa virtaa koko tapahtuman sähkölaitteille. Aggregaatin käyttö ei ole ekologista, ja siitä aiheutuu aina jonnäköistä meluhaittaa. (Lampinen 2011, 42.)

Vastavirtarockin esiintymislavalla tarvittava sähkö vedetään läheisestä sähköpylväältä, johon Kokemäen sähkö asentaa työmaakeskuksen jolta saadaan järjestäjien tilaamat sähkölähdöt. Sähköjä käytetään äänentoistoon, valoihin ja backstagen tarpeisiin. Tapahtuma-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Kokemäen Vanhan Yhteiskoulun kellarista saadaan riittävä määrä sähköä pienemmän ”toisen lavan” tarpeisiin, sekä viereiseen oheismyyntipisteeseen. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014)

3.5 Tapahtuma-alue

Tapahtumapaikan tai -alueen, tulee olla sopiva siellä järjestettävän tapahtuman luonteelle. Kunnalla saattaa olla ulkoilmatapahtumille tarkoitettuja paikkoja alueellaan useampiakin. Toiset soveltuvat vaikkapa urheilukisoille, toiset taas musiikkitapahtumille tai messuille. Tapahtumapaikkaa valittaessa tulee ottaa huomioon odotettavissa oleva yleisömäärä, tarvittavien rakenteiden vaatimat haasteet, huoltoalueiden riittävyys, liikenneyhteydet, talousvesi, viemärointi ja sähkön saatavuus. Ekologisuutta ei pidä unohtaa. Läheistä luontoa tulee kunnioittaa ja paikka on saatettava tapahtuman

jälkeen siistiin kuntoon. Tarvittaessa nurmikkoalueita tai muuta kasvillisuutta voidaan suojata aitaamalla. Esiintyjille ja henkilökunnalle tarkoitetuille alueille pääsyä tulee tarvittaessa myös rajoittaa. (Lampinen 2011, 36.)

Kokemäellä, Tulkkilantien varrella sijaitsevan Vanhan Yhteiskoulun ranta-alue, Kuva 3., on toiminut musiikkitapahtumien järjestyspaikkana jo ennen Vastavirtarockia. Paikalle on helppo löytää, ja pysäköintialueita löytyy lähistöltä sadoille autoille. Viimeiset kymmenet metrit rantaan yleisö joutuu kävelemään. Järjestäjillä, äänentoistohenkilöillä ja esiintyjillä on tapahtuma-aikaan ajolupa aivan perille, lavan viereen asti. Yleisölle varattu alue on pääasiassa nurmikenttää ja hiekkatietä. Kokemäen kaupunki hoitaa nurmen sopivan mittaiseksi ennen tapahtumaa, jottei siitä ole haittaa yleisön liikkumiselle, eikä nurmi pääse talleantumaan liikaa. Tapahtumapaikkaa rajoittaa toiselta puolelta Kokemäenjoki. Tästä ei ole ollut tapahtuman historiassa haittaa, eikä vaaraa. Joen virtaus on paikalla erittäin kova, joten yleisö ymmärtää pysyä pois vedestä. Rannan aitaamiselle ei ole nähty tarvetta. Aluetta ei muutoinkaan ole aidattu mitenkään. Tapahtuma on ilmainen yleisölle, joten heidän liikkumistaan ei tarvitse rajoittaa. Backstage-alue on ollut raskaammin aidoitettu vain 2012. Muina tapahtumavuosina pääsyä lavan taakse on rajattu vain muovisella lippunarulla. Käyttövesi, joka on lähinnä juomavedeksi ja käsienpesuun, saadaan Vanhan Yhteiskoulun kellarista. Tapahtuma-aluetta pidetään järjestäjien toimesta siistinä läpi tapahtuman. Backstage siivotaan muun purkutyön ohella tapahtuman loputtua, vielä samana yönä. Yleisölle varatun alueen siivouksessa on mukana myös Tulkkilan Yö ry. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014)

Kuva 3. Vastavirtarock, 2011 (Kuva: Joonas Mäkivirta)

3.6 Catering

Riippuen tapahtuman koosta, järjestäjien kontolle jää kymmenistä, jopa sadoista ihmisistä koostuvan ihmisjoukon ruokailut ja muiden virvokkeiden tarjoilu. Cateringia suunnitellessa, tulee olla selvillä, paljonko ihmisiä on ruokittavana, ja suunnitella vaihtoehtoja erikoisruokavalioille. Sekä esiintyjät, että tapahtuman henkilökunta ja talkooväki on pidettävä tyytyväisenä. Esimerkiksi tapahtuman rakennusvaiheessa on hyvä olla talkoolaisille jotain pientä välipalaa tarjolla. Työt etenevät joutuisammin ilman ruokailutaukoja joita varten tarvitsee poistua tapahtuma-alueelta kauemmas. (Kauhanen ym. 2002, 79-80.)

Ruuan säilyvyyden, laadun ja maun kannalta oikea säilytyslämpötila on tärkeä. Lämpimänä tarjoiltava ruoka on valmistuksen jälkeen pidettävä yli +60 °C, tai jos tarjoilu viivästyy, jäähdytettävä nopeasti +2 - +6 °C. Uudelleen lämmitettävä ruoka on lämmitettävä kunnolla. Kylmäsäilytystä vaativat tuotteet on poikkeuksetta säilytettävä jääkaappilämpötilassa. (Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran [www-sivut](http://www.evira.fi), 2014.)

Vastavirtarock ei myy elintarvikkeita, eikä tapahtuma-alueella ole alkoholin anniskelua. Ainoa elintarvikkeisiin liittyvä vastuu on backstagella tapahtuvasta tarjoilusta. Tarjoiltava ruoka toimitetaan tapahtumaan tuoreeltaan valmistettuna lämpölaattikoihin pakattuna. Laatikoissa ruuan lämpötila säilyy useita tunteja vaaditulla tasolla. Kylmäsäilytystä vaativat tuotteet, kuten kahvimaito säilytetään backstagen jääkaapissa. Järjestäjien puolesta backstagen toiminnasta vastuussa oleva henkilö hoitaa ruuan esillepanon ja lämpölaatikoiden kanssa toimimisen. Mahdollisesti jäähtymään pääsyttä ruokaa ei tarjolla. Backstagella on tarjolla myös kahvia, virvoitusjuomia, perunalastuja, voileipiä ja alkoholijuomia. Esiintyjien erityistoiveita pyritään myös täyttämään budjetin sallimissa rajoissa. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014)

3.7 Esiintyjät

Tärkeimpiä asioita musiikkitapahtuman järjestämisessä on tietenkin esiintyvien artistien ja yhtyeiden hankkiminen tapahtumaan. Joissain musiikkitapahtumissa on vain

tietyn genren musiikkia, toisissa taas niistä pyritään sekoittamaan hyvin yhteensopiva sekoitus yleisöä kiinnostavista musiikkilajeista ja esiintyjistä. Tulee olla selvillä minkä tyyppistä musiikkia halutaan tapahtumassa esitettävän, mikä on budjetti esiintyjiin ja mistä ylipäättään esiintyjät saadaan hankittua. Suurien ja kuuluisempien artistien keikat myy erityinen keikkamyyjä tai ohjelmatoimisto. Pienemmän mittakaavan artisteihin voi olla yhteydessä suoraan. Esiintyjien kanssa neuvotellessa on syytä miettiä kohtaavatko hinta ja vetovoima, sopiiko esiintyjä tapahtuman imagoon ja onko esiintyjä riittävän mielenkiintoinen yleisön näkökulmasta. (Kauhanen ym. 2002, 76.)

Paikallisten, tai muiden tuttavien miehittämien esiintyjien valitseminen esiintymään Vastavirtarockiin on esillä joka vuosi, ainakin suunnitteluvaiheessa. Niillä ei kuitenkaan koko tapahtuman ohjelmaa pysty täyttämään, korkeintaan pari kolme paikkaa menee edellä mainituille. Vaikka suunnittelu seuraavan kesän ohjelmiston suhteen aloitetaan monesti jo hyvin varhaisessa vaiheessa, ei lopullinen lista esiintyjistä ole montaakaan viikkoa ennen tapahtumaa valmiina. Ajoissa kannattaa olla liikenteessä koska monesti ilmenee päällekkäisyyksiä ja peruutuksia monenlaisista syistä. Esiintyjien kanssa on melko helppo päästä yhteisymmärrykseen maksettavasta palkkiosta ja muista toiveista, vedoten tapahtuman ilmaisuuteen ja pienehköön budjettiin. Jos esiintyjä ei tule vastaan kuluissa, ja järjestäjät katsovat ettei palkkiopyyntö ole suhteessa esiintyjän vetovoimaan, jätetään neuvottelut sikseen. (Kivenmaa henkilökohmainen tiedonanto 24.3.2014)

4 KULJETUSKALUSTO VASTAVIRTAROCKISSA

4.1 Vaadittava kuljetuskalusto

Erilaisilla tapahtumilla on kullakin omanlaisensa tarpeet tavaroiden ja välineistön kuljetusten suhteen. Suunnitteluvaiheessa tulee pohtia millaista kuljetuskalustoa tarvitaan, ja mistä se saadaan. Helpointa on tietenkin jos järjestävältä taholta löytyy omaa kalustoa. Vuokraus, ja mahdollisesti sponsorointeina saatavat kalustolainat tulevat kyseeseen, jollei kalustoa muutoin ole saatavilla. Erikseen tilatuilla palveluilla, kuten äänentoistofirmoilla on poikkeuksetta oma kuljetuskalusto raskaille laitteistoilleen. (Kauhanen ym. 2002, 83.)

Yleisellä tiellä tapahtuvan tavarankuljetuksen voi jakaa laissa määriteltyihin luvanvaraiseen, yksityiseen, sekä luvanvaraisuudesta vapautettuun tavaraliikenteeseen. Yksityistä tavaraliikennettä tarkoitetaan kun omia, tai yrityksen tuotteita tai tavaraa kuljettaa työntekijä, ammatinharjoittaja tai näihin verrattava henkilö. Tällainen liikennöinti ei vaadi tavaraliikennelupaa. Käyttökuntoinen ja katsastettu auto, sekä sille vaadittava ajokortti tulee tietenkin kuljettajalta löytyä. Luvanvaraista tavaraliikennettä saavat harjoittaa yritykset ja yrittäjät. Siinä kuljetuksia tehdään korvausta vastaan. (Karhunen, Pouri & Santala 2004, 50-52.)

Koko Vastavirtarockin historian ajan järjestäjät ovat tulleet toimeen omalla, tai osittain lainatulla kuljetuskalustolla. Pakettiautot ja peräkärryt riittävät hyvin välineistön siirtoihin Kuljetettava tavara on lähinnä musiikkilaitteistoa, pihakalusteita, tarjoiltavat ruuat ja tapahtumassa käytettäviä tarvikkeita. Kuljetusten etäisyydet ovat melko lyhyitä, muutamia kilometrejä. Osa välineistöstä on varastoituna tapahtumapaikan välittömässä läheisyydessä. Suurimmat haasteet kuljetuskaluston suhteen onkin esiintymislavan toimittajalla, sekä äänentoistofirmalla. Heidän täytyy saada tapahtuman fyysisesti suurimmat tavarat kuljetettua tapahtumapaikalle. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

4.2 Erikoiskuljetus

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusneuvoista, määritellään ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä jossa ylitetään yksi, tai enemmän sallittuja massa- tai mittarajoja, erikoiskuljetukseksi. Tyypillinen erikoiskuljetus on jakamaton esine, kuten rakennus, suuri kone tai elementti. Tällaista kuljetusta ei siis voida järkevin kustannuksin tai vaaroja aiheuttamatta jakaa useampaan pienempään kuljetukseen. Erikoiskuljetukseksi määritellyt kuljetukset ovat ylimaaisasia, ylileveitä, ylikorkeita tai ylipitkiä. Mitta- ja massarajoissa on eroavaisuuksia ajoneuvoista, ajoneuvoyhdistelmistä ja rekisteröintivaltioista riippuen. Erikoiskuljetukset eivät automaattisesti vaadi erikoiskuljetuslupaa. Normaaliliikenteen mittarajojen lisäksi EU- ja ETA-maihin rekisteröidyillä ajoneuvoilla on määritetty vapaat mittarajat. Mittojen sisäpuolella pysyvä kuljetuksen suorittamiseen ei vaadita erikoiskuljetuslupaa. Erikoiskuljetukset tulee olla merkittynä valaisimin ja heijastimin. Määrätyllä tunnus- ja varoitusvalaisimet sekä heijastimet tulee olla kaikissa erikoiskuljetukseksi määritellyissä ajoneuvoissa ja ajoneuvoyhdistelmissä. Niin ikään, jakamattomalla esineellä leveämmäksi, tai pidemmäksi kuormattu ajoneuvossa vaaditaan tunnus- ja varoitusvalaisimet sekä heijastimet. Tarvittaessa valaisimet ja heijastimet saavat olla kiinnitettynä kuormaan. Kuljetusten mitat määrittävät kulloinkin vaadittavat valaisimet ja heijastimet, Liite 4. (Elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen [www-sivut](http://www.sivut), 2013; Liikenne- ja viestintäministeriön asetus erikoiskuljetuksista ja erikoisajoneuvoista 786/2012, 3§; 20§)

Vastavirtarockissa käytetty esiintymislava kuljetetaan erikoiskuljetuksena, koska se ylittää normaaliliikenteen mittarajan, Liite 2. Lavan mitat eivät kuitenkaan ylitä vapaita mittarajoja, Liite 3. Näin ollen kuljetus ei ole luvanvarainen, eikä esimerkiksi etuautoa tarvita lavaa kuljetettaessa. Käytännössä kuljetuskunnossa oleva lava ylittää vain leveys suunnassa normaaliliikenteen mittarajan. Taulukossa 1., sivulla 22, on esitetty lavan mittatiedot. (Tynjälä henkilökohtainen tiedonanto 6.5.2014)

Lavan leveys kuljetuskunnossa	287 cm
Lavan pituus kuljetuskunnossa	1066 cm
Lavan korkeus kuljetuskunnossa	435 cm
Lavan paino	8900 kg
Lava aukinaisena, leveys x pituus	565 cm x 1060 cm

Taulukko 1. Vastavirtarockin käyttämän esiintymislavan mitat (Tynjälä henkilökohtainen tiedonanto 6.5.2014)

Haasteet lavan paikalle saamisessa ovat muutamat viimeiset mutkat ennen tapahtuma-alueelle saapumista. Kapeiden pihateiden varsilla on usein asuintalojen asukkaiden omia autoja. Järjestäjät ilmoittavatkin ajoissa kirjeitse asukkaille lavan saapumisesta, ja autoja pyydetään tuona ajankohtana siirtämään toisaalle. Toinen huomioitava seikka on nurmikenttä. Jos tapahtumaa edeltävinä päivinä on satanut vettä, tulee lavan paikoilleen saattamisessa olla erittäin varovainen. Pehmeään nurmikenttään jää helposti jälkiä, ja se voi märimmissä kohdissa olla jopa upottava. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

5 VASTAVIRTAROCKIN TUOTTAMINEN

5.1 Tapahtuman suunnittelu

Huolellinen suunnittelu antaa järjestettävälle tapahtumalle parhaat raamit onnistumiseen. Tavoitteiden määrittäminen on helppoa kun suunnittelu aloitetaan ajoissa ja toteutetaan huolellisesti. Ajankäyttö tehostuu ja toiminnasta saadaan kaikki tehot irti, kun mitään ei jätetä sattuman varaan. Suunnittelu on järkevä aloittaa ajoissa. Vuosittain järjestettävän tapahtuman suunnittelu on mahdollista aloittaa jo edeltävän vuoden tapahtuman aikana tarkkailemalla tapahtuman kulkua sen aikana. Epäkohtiin on helppo tarttua käytännössä, heti niiden mahdollisella tapahtumahetkellä. Näihin kriittisesti suhtautumalla, pystytään ne jatkossa torjumaan. (Iiskola-Kesonen 2004, 9-10.)

Vastavirtarockin toteutuksen ja ohjelman suunnittelu alkaa yleensä osittain jo ennen kuin edellinen tapahtuma on saatu päätökseen. Järjestäjien huomiot tapahtuman aikana poikivat keskustelua ja parannusehdotuksia nopeasti. Joskus jotain käytäntöä on muutettu jopa kesken tapahtuman, jos sen on katsottu palvelevan tapahtuman läpivientiä alkuperäistä suunnitelmaa paremmin.

Käytännön suunnittelu alkaa talven aikana. Tällöin järjestäjät tahoillaan alkavat kartoittaa seuraavan kesän mahdollisia esiintyjiä. Uusia mielenkiintoisia tuttavuuksia etsitään keikkapaikoilta, tuttavien kautta, Internetistä ja lehdistä. Suomen kohtalaisen pienten musiikkipiirien ansiosta tuttuja esiintyjiä on kertynyt järjestäjille paljon. Jos jonkun esiintyjän kanssa ei päästä aikataulullisista tai taloudellisista näkökulmista yhteisymmärrykseen, on jonossa jo toinen jonka kanssa lähteä neuvottelemaan. Vastavirtarockin ohjelma on pyritty pitämään monipuolisena. Erilaisilla musiikkilajeilla saadaan yleisö viihtymään paremmin koko illan tapahtuman parissa. Aikaisemmin tapahtumassa esiintyminen ei sulje pois mahdollisuutta uudelleen esiintymiseen. Muutama yleisön ja järjestäjien suosima esiintyjä on löytänyt itsensä Vastavirtarockin lavalta useamman kerran. Peräkkäisten vuosien esiintymisiä on sentään pyritty välttämään. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

Ohjelman ollessa valmiina ja varmistettuna esiintyjien tai heidän edustajiensa kanssa, alkaa tapahtuman muu suunnittelu. Yhteistyökumppanien luona käydään vierailemassa ja keskustelemassa heidän panoksestaan tapahtumaan. Kaikki tapahtuman sponsorit ovat itse lähestyneet tapahtuman järjestäjiä. Joukko on kasvanut vuosien varrella, mutta tukijoita ei ole tarkoituksellisesti etsitty lisää. Osa tukijoista tuottaa tapahtumaan mahdollisuutensa mukaan hyödykkeitä, osan panos on rahalahjoitus.

Esiintyjien ollessa tiedossa, on mahdollista laskea henkilömäärä jolle on varattava ruokaa ja juomaa. Henkilömäärä ilmoitetaan Pitkäjärvi Servicelle, joka osaa näin valmistaa riittävän määrän tarjottavaa ruokaa. Esiintymislava on varattava ajoissa, samoin kuin äänentoisto. Äänentoiston toimittava yritys hoitaa samalla myös esiintymislavan valolaitteiston. Valot ja äänentoisto vaativat sähköä, joten sähköyhtiön kanssa on sovittava riittävästä sähkön saannista tapahtuma-alueelle. Näiden lisäksi ennakoiva suunnittelu rajoittuu lähinnä tapahtumapäivän vastuualueiden jakamisella järjestäville henkilöille. Lavalle, myynti- / infopisteelle ja backstagelle on määrättyä henkilöt jotka vastaavat näiden toiminnoista. Yhteistyökumppanien lisäksi varoja tapahtumaa varten saadaan myymällä Vastavirtarock-aiheisia paitoja. Näiden graafisesta suunnittelusta vastaa Juho Leppänen, joka muutoinkin on tapahtuman graafisen ilmeen takana. Teemana on usein luonto, kuten Kuva 4, sivulla 25. Vastavirtarock-tukiehto tapahtumia on järjestetty 2010 vuodesta lähtien. Tapahtuma sijoittuu keväälle, ennen päätapahtumaa. Ilman paitoja tai tukiehto-tapahtumaa Vastavirtarockin suunnittelu ja toteutus muuttuisivat taloudellisesta näkökulmasta huomattavasti nykyistä tiukemmaksi. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

Tapahtuman suunnittelussa ei ole käytössä minkäänlaista tarkempaa suunnitelmaa, eikä edes muistilistaa. Suunnittelu toteutetaan erittäin vapaamuotoisesti, mutta kuitenkin ammattimaisella otteella, joka on vuosien kokemuksesta hioutunut. Järjestäjien ydinryhmä on ollut tekemisissä myös muiden musiikkitapahtumien tuotannoissa. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

IT'S MAD BUT POSSIBLE

Kuva 4. Vastavirtarockin grafiikkaa vuodelta 2011 (Kuva: Juho Leppänen)

5.2 Tapahtuman aikatauluttaminen

Tapahtumien ohjelmistossa ja muissakin toiminnoissa on yleensä toisistaan riippuvaisia vaiheita. Nämä voivat olla kytköksissä toisiinsa ajallisesti niin peräkkäin, kuin myös limittäin. Toisen vaiheen alku on monesti riippuvainen toisen päättymisestä. Tällaiset riippuvaisuudet tulee osata tunnistaa, jotteivät aikataulut pääse poikkeamaan suunnitelluista. Viivästymisiä on mahdollista kiriä kiinni, mutta näin tehtäessä tapahtuman laatu kärsii. (Kauhanen ym. 2002, 97.)

Musiikkitapahtuman aikataululliset haasteet rajoittuvat pitkälti esiintyjien soittokoihin. Esiintymisajan pituus vaihtelee yleensä 30 minuutin ja yhden tunnin välillä.

Esiintymisjärjestys on Vastavirtarockissa suunniteltu järjestäjien taholta ennakoon. Toiveita soittoajankohdista otetaan tietenkin huomioon myös esiintyjiltä. Päällekkäisyyksien välttämiseksi aikataulu on hyvä ilmoittaa hyvissä ajoin ennakoon kaikille osapuolille. Viime hetken siirrot tai soittovuorojen vaihdot eivät ole tavattomia. Vastavirtarockissa esiintyy vuosittain 5-7 yhtyettä tai artistia. Esiintyjien lukumäärästä, toivotusta soittoajankohdasta ja esiintymisen pituudesta muodostetaan aikataulu jonka mukaan edetään. Tapahtuma alkaa noin kello 18:00, ja lupa soittamiseen on kello 1:00 asti. Äänilaitteistojen testaus, soittimien viritys ja esiintymisten välissä suoritettavat muutokset lavalla tulee ottaa huomioon aikataulun suunnittelussa. Aikataulua tarkkaillaan jatkuvasti tapahtuman edetessä. Soittoaikoja saatetaan joutua tapauskohtaisesti lyhentämään joitakin minuutteja. Toisaalta hyvin edennyt aikataulu voi sallia pidempiä soittoaikoja esiintyjille. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

5.3 Tapahtumapäivän kulku

Tapahtumapäivän käytännön järjestely ja työ aloitetaan edeltävän päivän illalla. Tällöin esiintymislava sekä telttarakennelmat ovat paikoillaan ja niitä valmistellaan tapahtumaa varten. Läheisessä varastossa säilytyksessä olevaa välineistöä, lähinnä pöytiä, tuoleja ja kylmäkalusteita siistitään ja asennetaan paikoilleen. Varastosta vapautuva tila käytetään hyväksi, musiikkivälineet ja soittimet kuljetetaan yöksi säilöön tapahtumapaikan välittömään läheisyyteen, jotta ne ovat heti aamulla käytettävissä ensimmäiseen testaukseen. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

Tapahtumapäivän aamu jatkuu paikkojen kuntoon saattamisella. Aamupäivällä saapuvien äänentoisto- ja valolaitteistojen kokoamisessa ja kytkemisessä järjestäjät tarjoavat apuaan niin paljon kuin ammattimaisesti työskentelevät ääniteknikot tarvitsevat. Äänentoiston ollessa pystytettynä, kootaan lavalle rummut ja muut soittimet. Näiden toiminta testataan ja ne kytketään äänentoistolaitteisiin. Soittajien ja äänentoistotyöntekijöiden yhteistyöllä soittimien äänimaailma saatetaan parhaalle mahdolliselle tasolle. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

Äänentoiston ollessa kunnossa, jää yleensä joitakin tunteja aikaa ennen tapahtuman varsinaista alkua. Järjestäjät käyttävät tämän ajan paikkojen viimeistelyyn, sekä henkilökohtaiseen huoltoon. Tapahtumapaikkaa ei kuitenkaan voi jättää miehittämättömäksi, koska lava ja teltat ovat täynnä arvokasta laitteistoa. Lisäksi ensimmäisiä esiintyjiä alkaa jo ajoissa päivän aikana saapua, heidät tulee ottaa vastaan ja antaa tietoa tapahtuman kulusta ja käytännön asioista.

Tapahtuman ensimmäinen esiintyjä aloittaa soittonsa kello 18. Hieman tätä aikaisemmin suurin osa esiintyjistä on jo saapunut tai juuri saapumaisillaan paikalle. Tässä kohtaa backstagen vastuuhenkilö laittaa lämpimät ruuat tarjolle. Myynti- / infopiste miehitetään ja lavalla tehdään viimeiset hienosäädöt.

Tapahtuman päästessä vauhtiin seurataan tarkasti aikataulun kehitystä. Jos aikataulusta jäädään, sitä pyritään saamaan kiinni lyhentämällä soittoaikoja tai nopeuttamalla esiintymisten väliin jääviä taukoja. Kesällä 2013 ensi kertaa mukana olleella telttalavalla, eli ”toisella lavalla”, esiintymiset ovat lyhyempiä kuin päälavalla. Toisen lavan ohjelmisto pyörii päälavalla tapahtuvien teknisten taukojen aikana. Päällekkäistä ohjelmistoa lavoilla ei ole, eikä toisen lavan ohjelmisto jatku koko iltaa.

Kun tapahtuma on esiintymisten osalta saatu päätökseen, alkaa purkutyö. Äänentoisto- ja valolaitteistojen purussa järjestäjät auttavat pakkaamisessa ja kuormauksessa. Backstage tyhjennetään kalusteista, penkeistä ja roskista. Osa välineistöstä ja tarvikkeista pakataan järjestäjien pakettiautoon ja peräkärryyn, osa varastoidaan lähivarastoon. Backstagen ja musiikin miksaukseen käytetyt teltat puretaan yhdessä Tulkkilan yö ry:n kanssa joka hoitaa näille kuljetuksen pois alueelta. Tapahtuma-alue, esiintymislava mukaan lukien siivotaan roskista. Esiintymislava haetaan toimittajan toimesta seuraavana arkipäivänä. Tapahtuman purkuun osallistuu toistakymmentä henkilöä. Purkutyö tehdään yöllä suurpiirteisesti noin kahdessa tunnissa. Lopullinen siistiminen ja kaluston pois kuljetus tapahtuu seuraavana päivänä. Tärkeintä itse tapahtumapäivän läpiviennissä on kokonaisuuden pysyminen järjestäjien hallinnassa. Kuutio 2., sivulla 28, kertoo tapahtumapäivän prosessin vaiheet ja toiminnat. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 28.4.2014)

Edeltävä päivä

- Esiintymislavan ja muiden rakennelmien valmistelu

Tapahtumapäivä ennen tapahtuman alkua

- Valmistelujen viimeistely
- Äänentoisto- ja valolaitteistojen asennus
- Laitteistojen ja soittimien testaus
- Catering
- Esiintyjien saapuminen / vastaanotto

Tapahtuman aikana

- Vastuualueiden tarkkailu
- Aikataulussa pysyminen
- Kokonaiskuvan seuranta

Tapahtuman päätyttyä

- Purkutyöt
- Siivous

Kuvio 2. Tapahtumapäivän kulun toimintalista

5.4 Lupa-asiat

Musiikkitapahtuman turvallisuuden ja tekijänoikeuksien nojalla, järjestäjien on tehtävä joitain ilmoituksia ja haettava lupia tapahtuman mahdollistamiseksi. Turvallisuus ja järjestyksen säilyminen ovat järjestäjän vastuita. Yleisötapahtumaa säätelee kokoontumislaki, jonka yleisenä periaatteena on järjestettävän tilaisuuden toimittaminen läpi rauhanomaisesti, sekä osallisten tai sivullisten henkilöiden oikeuksia loukkaamatta, tai turvallisuutta vaarantamatta. Ympäristölle ei saa aiheutua huomattavaa haittaa tapahtuman järjestämisestä. (Jyrä 2010, 47; Kokoontumislaki 530/1999, 3§) Kokoontumislain 3. luvun 14§ mukaan tapahtuman järjestäjä on velvollinen tekemään kirjallisen ilmoituksen paikalliselle poliisille viimeistään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Tarvittaessa poliisilla on mahdollista vaatia selvityksiä tapahtuman järjestämiseen liittyvistä muistakin seikoista. Tekijänoikeusasioissa suomen musiikkiteollisuudessa ollaan yhteydessä tekijänoikeusjärjestö Teostoon. Tekijänoikeuslain 1. luvun 1§ mukaan ”Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taik-

ka ilmetköönpä se muulla tavalla” (Kokoontumislaki 530/1999, 14§; Tekijänoikeuslaki 404/1961, 1§)

Kokemäen poliisiasema sijaitsee aivan Vastavirtarockin tapahtuma-alueen vieressä. Samaan aikaan käynnissä olevan Tulkkilan Yön johdosta ihmisiä on liikkeellä normaalia kesäiltaa enemmän. Poliisien partiokierros kulkee useamman kerran illassa läpi Vastavirtarockin alueen. Tämä yhdessä kiertävien järjestysmiesten kanssa on pitänyt tapahtuman rauhallisena. Suurempia järjestyshäiriöitä ei ole koskaan koettu. Niin kutsuttua hupilupaa, eli tässä tapauksessa aikaa jona musiikkiesityksiä saa esittää, on Vastavirtarockille myönnetty vuosittain kello 1.00 asti. Tulkkilan Yö ry tekee asiasta ilmoituksen johon myös Vastavirtarock on kytkettynä. Teoston kanssa Vastavirtarock on itse yhteydessä tekijänoikeusasioissa. (Kivenmaa henkilökohtainen tiedonanto 24.4.2014)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA TULOSTEN ARVIOINTI

Ennakkoon suunniteltujen asioiden toteuttaminen on järjestäjien vastuulla. Tapahtumapäivänä vastuu asioiden hoidosta ja tiedonkulusta jakautuu useammalle järjestäjistä. Vaikka jollekin on annettu erityinen vastuu, ovat kaikki järjestäjistä hyvin perillä tapahtumien kulusta ja kokonaiskuva on jokaiselle selkeä. Tiedon ja materian kulusta on selvä käsitys, eikä mikään asia pääse unohtumaan. Budjettiin tulee sitoutua tarkasti, koska ilmaistapahtuman järjestämisessä tuloja ei enää tapahtumasta itsestään tule.

Nykyisellä järjestäjien kokoonpanolla toimittaessa Vastavirtarockilla ei kokonaiskuvaan ole näkyvissä uhkakuvia siitä, ettei tapahtumaa pystyisi järjestämään ja vieämään läpi sujuvasti myös tulevaisuudessa. Yli kymmenen vuoden kokemus samalla ryhmällä toimimisesta näkyy kaikessa tekemisessä, niin suunnittelun tasolla, kuin myös käytännön toteutuksessa. Tapahtumalla ei ole painetta kasvattaa toimintaansa suuremmaksi, tai muuttaa sitä kaupalliseksi. Järjestäjien tavoite on osoittaa, ettei laadukkaan tapahtuman tuottamiseen vaadita suuria taloudellisia panostuksia. Tapahtuman luonne ja arvot menisivät uusiksi jos toimintaa muutettaisiin nykyisestä.

Tässä opinnäytetyössä käytiin läpi yleisötapahtuman järjestämistä yleisellä tasolla, ja tarkemmin Vastavirtarockin näkökulmasta. Työn loppupäätelmiä ei voi pitää yleisenä ohjeena tai suunnitelmana yleisötapahtumalle. Läpi käyty prosessi on malliesimerkki pienellä budjetilla toimivasta kulttuuritapahtumasta, jossa elävä musiikki on pääroolissa. Kerätty tieto tuli suoraan tapahtuman järjestäjiltä, joten se kuvaa luotettavasti vain juuri tämän kyseisen tapahtuman läpivientiprosessia. Teoriapuolen tieto on kerätty kirjalähteistä joiden kirjoittajat ovat olleet pitkään tekemisissä erilaisten yleisötapahtumien kanssa. Näitä tietoja voi pitää paikkansa pitävinä.

7 YHTEENVETO

Vastavirtarock ei tarvitse nykyisessä mittakaavassa jatkamiseen erillistä logistiikka-suunnitelmaa. Tapahtuman arvoja ja julkikuvaa leimaavat tietynlainen kotikutoisuus, sekä rentous. Näistä järjestäjät eivät ole valmiita luopumaan. Järjestäjien joukossa on usean eri alan ammattilaisia, jotka pystyvät soveltamaan tietoaan ja taitojaan niin tapahtuman alustustöissä, kuin myös tapahtumapäivän läpiviennissä. Tämä takaa laadukkaan ja tarkoitusta palvelevan tapahtuman mahdollistamisen myös jatkossa. Jos tarvetta ilmenee perehdyttää uusia henkilöitä järjestelytoimenpiteisiin, saa tästä tutkimuksesta vahvan pohjan tapahtuman kokonaiskuvan hahmottamiseen.

Logistiikkaa sovelletaan jossain määrin lähes jokaisella alalla, niin myös tapahtumien järjestämisessä. Oppimisprosessina työn kokoaminen oli mielenkiintoista ja antoisaa. Vaikka tapahtumien järjestäminen on entuudestaan tuttua, pääsin nyt käymään kokonaisvaltaisesti prosessin läpi. Yleisötapahtumien järjestämisestä ja suunnittelusta löytyi hyviä teoksia joita lukiessa heräsi uusia ideoita ja näkökulmia moneen asiaan. Seuraavien tapahtumien järjestämisen yhteydessä, nyt saadusta lisätiedosta on varmasti hyötyä. Valmiudet suurempienkin yleisötapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen ovat nyt entistä paremmin hallussa. Opinnäytetyö onnistui täyttämään sille asetetun tavoitteen, ja perusteita työn tekemiselle oli selvästi olemassa.

LÄHTEET

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen www-sivut. 2013. Viitattu 28.4.2014.
<http://www.ely-keskus.fi>

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran www-sivut. 2014. Viitattu 28.4.2014
<http://evira.fi>

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007 Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi

Hokkanen, S., Karhunen, J. & Luukkainen, M. 2004 Logistisen ajattelun perusteet. Jyväskylä: Koipijyvä Oy

Hyttinen, C. 2003 Festariopas. Helsinki: Johnny Kniga

Iiskola-Kesonen, H. 2004 Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumanjärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry

Jyrä, J. 2010. Nupit kaakkoon. Musiikkitilaisuuden järjestäminen. Helsinki: Kirjapaja

Karhunen, J., Pouri, R. & Santala, J. 2004 Kuljetukset ja varastointi: Järjestelmät, kalusto ja toimintaperiaatteet. Helsinki: Suomen logistiikkayhdistys ry

Karrus, J. 2001. Logistiikka. Helsinki: WSOY

Kauhanen, J, Juurakko, A & Kauhanen, V. 2002 Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY

Kivenmaa, A. 2014. Festivaalin päävastaava, Vastavirtarock. Kokemäki. Henkilökohtainen tiedonanto 24.3.2014; 28.4.2014.

Kivenmaa, A. 2013. Kymmenen vuotta vastavirtaan – Miksi järjestää ilmaisfestivaaleja? G2 Pro gradu, diplomityö Aalto yliopisto Taiteen laitos. Viitattu 22.3.2014

Kokoontumislaki, 1999. L 22.4 1999/530.

Lampinen, J 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas. Pori: Suomen ympäristö ja terveysalan kustannus oy

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista. 2012. L 786/2012.

Murray-Webster, R. 2010. Management of risk: guidance for practitioners. Norwich: Stationery office. Viitattu 22.4.2014. <http://books.google.fi>

Ritvonen, V., Inkiläinen, A., von Bell, A., Santala, J. 2011 Logistiikan ja toimitusketjun hallinnan perusteet. Saarijärvi: Reijo Rautauoman säätiö

Tekijänoikeuslaki, 1961. L 8.7 1961/404 muutoksineen.

Tynjälä, J. Työnjohtaja, Kunnallistekniset palvelut, Harjavallan kaupunki. Puhelinhaastattelu 6.5.2014. Haastattelijana Mikko Koivunen. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Miksi & kennelle järjestetään	<ul style="list-style-type: none"> •Tavoitteiden asettaminen •Onko tapahtumalle tilausta
Keitä esiintymään	<ul style="list-style-type: none"> •Tunnettu esiintyjä, tuo katsojia kauempaakin... •Paikallisia / ystävien yhtyeitä
Mikä olikaan tapahtuman...	<ul style="list-style-type: none"> •Kohderyhmä •Musiikin tyyli •Käytössä olevat resurssit
Tilat	<ul style="list-style-type: none"> •Sijainti •Hyvät kulkuyhteydet •Lava / Valot / Sähköt
Ajankohta	<ul style="list-style-type: none"> •Koulujen lomat •Lähialueen muu tarjonta
Sopimukset / Luvat	<ul style="list-style-type: none"> •Ohjelmatoimistot / Suoraan esiintyjä •Polisille ilmoitus yleisötilaisuuden pitämisestä
Esiintyjille	<ul style="list-style-type: none"> •Montako henkeä kokonaisuudessaan tulee •Ajo-ohjeiden tarkistus •Sovitetaan ääni- ja valoasoista
Mainokset	<ul style="list-style-type: none"> •Lehtimainos vai sosiaalinen media (budjetti) •Julisteet •Puskaradio
Budjetti	<ul style="list-style-type: none"> •Arvioi menot ja tulot •Jätä pelivaraa
Talkoolaiset	<ul style="list-style-type: none"> •Sitouta sopivia henkilöitä •Penkit, pöydät, jne. •Kaikille riittää töitä
Henkilöhuolto	<ul style="list-style-type: none"> •Esiintyjä ja talkoolaiset pidettävä tyytyväisenä •Pidä kaikki ajantasalla missä mennään
Juuri ennen tapahtumaa	<ul style="list-style-type: none"> •Tarkista luvat •Turvallisuus •Kaikki paikalla? Ihmiset, ruoka jne.
Tapahtuman jälkeen	<ul style="list-style-type: none"> •Siivoukset •Laskutus •Palaute

Musiikkitapahtuman järjestäjän muistilista (Jyrä 2010, 74–78.)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**SUURIMMAT SALLITUT MITAT
KULJETETTAESSA AJONEUVOA
NORMAALILIIKENTEESSÄ SUOMESSA
10.10.2013**

Alla olevassa taulukossa on annettu suurimmat sallitut mitat normaaliliikenteessä kuljetettaessa ajoneuvoa yleisillä teillä Suomessa (säädös 1257/1992 muutoksineen). Kuljetuksen korkeus, leveys tai pituus saa ylittää taulukossa mainitut mitat vain kuljetettaessa **jakamatonta esinettä**.

Suomi sallii kaikkien muiden EU- ja ETA-valtioiden ajoneuvoille Suomessa samojen mittojen käytön kuin suomalaisille ajoneuvoille (EU- ja ETA-valtio –kohta taulukossa). EU- ja ETA-valtioiden ajoneuvolla suoritettaviin jakamattomien esineiden kuljetuksiin sovelletaan ns. vapaita mittarajoja. Tällöin kuljetus ei tarvitse kuljetuslupaa, mutta kaikki muut erikoiskuljetuksia koskevat säännöt ja määräykset, kuten esim. kuljetuksen merkitseminen ja varoitusautojen käyttö, koskevat kuljetusta. Suurimmat sallitut mitat, jolloin erikoiskuljetuslupaa ei tarvita, on esitetty erillisessä liitteessä (säädös 786/2012 muutoksineen).

EU- ja ETA-valtioiden (esim. Turkki, Venäjä) ulkopuolisille ajoneuvoille ja ajoneuvoyhdistelmille Suomessa sovelletaan kansainvälisessä liikenteessä sallittuja korkeus-, leveys ja pituusarvoja (Muut valtiot –kohta taulukossa). EU- ja ETA-valtioiden ulkopuoliset ajoneuvot tarvitsevat AINA kuljetuslupan, kun alla olevassa taulukossa mainitut mitat ylittyvät.

	EU- tai ETA- valtiot	Muut valtiot
KORKEUS		
Kaikki ajoneuvot	4,40 m	4,00 m
LEVEYS		
Moduuliyhdistelmä tai yli 22 metrin pituisessa yhdistelmässä käytetty muu kuin lämpöeristetty ajoneuvo sekä linja-auto (poikkeuksena museolinja-autot).....	2,55 m	-----
Henkilöauto	2,50 m	2,50 m
Muut ajoneuvot.....	2,60 m	2,55 m
PITUUS		
Kuorma-auto.....	12,00 m	12,00 m
Perävaunut		
Puoliperävaunu		
- Vetotapista perään	12,00 m	12,00 m
- Vetotapista eteenpäin.....	2,04 m	2,04 m
Muut perävaunut ilman vetoaisaa.....	12,50 m	-----
Varsinainen tai keskiakseliperävaunu		
kytkinlaitteineen.....		12,00 m
Ajoneuvoyhdistelmät		
Kuorma-auto ja puoliperävaunu.....	16,50 m	16,50 m
Kuorma-auto ja varsinainen perävaunu.....	25,25 m	18,75 m
Kuorma-auto ja keskiakseliperävaunu		
- Kokonaispituus.....	18,75 m	18,75 m
- Kuormatilojen yhteispituus	15,65 m	15,65 m
- Etäisyys vetoauton kuormatilan etupäästä kuormatilan takapäähän.....	16,40 m	16,40 m
- Edellä säädetystä poiketen ajoneuvonkuljetusajoneuvo kuormattuna.....	20,75 m	-----

	EU- tai ETA- valtiot	Muut valtiot
Ajoneuvoyhdistelmät		
Moduuliyhdistelmät Suomessa		
- Kokonaispituus.....	25,25 m	-----
- Kuormatilojen yhteispituus.....	21,42 m	-----
Henkilö- tai pakettiauto ja perävaunu.....	18,75 m	18,75 m
Muu ajoneuvoyhdistelmä.....	16,50 m	16,50 m

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**MILLOIN ERIKOISKULJETUSLUPAA EI
TARVITA EU- TAI ETA-VALTIOSSA
REKISTERÖDYLLE AJONEUVOLLE**
4.2.2013

Erikoiskuljetuksen suurimmat mitat liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen mukaan, joille **ei tarvita kuljetuslupaa**. Kaikille yleisesti sallitut **massat (paino) ylittävälle** kuljetuksille Pirkanmaan ELY-keskus **voi myöntää kuljetusluvan**. Vaikka erikoiskuljetus ei tarvitsisikaan mittojensa perusteella lupaa, on **aina** noudatettava erikoiskuljetuksen merkitsemisestä ja varoitustoimenpiteistä annettuja määräyksiä.

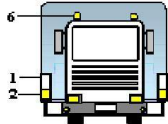
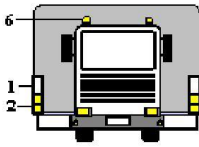
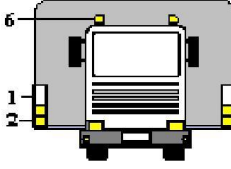
Ajoneuvo tai yhdistelmä, joka on rekisteröity EU- tai ETA- valtiossa.	Korkeus m *)	Leveys m *)	Pituus m *)	Suuremmalle mitalle saa kuljetusluvan
Kuorma-auto	4,40	4,00	12	Kyllä Ei
Kuorma-auto, jossa on kuljetusritilä tai vastaava varustus, kun kuormana on työkone	4,40	3,50	16	Kyllä Ei
Moottorityökone	4,40	4,00	20,00	Kyllä
Kuorma-auto ja varsinainen perävaunu, tai moduuli- yhdistelmä, kuorman ylitys takana enintään 3 m	4,40	4,00	25,25	Kyllä Ei
Kuorma-auto ja varsinainen erikoiskuljetusperävaunu	4,40	4,00	27,00 (**)	Kyllä
Kuorma-auto ja puoliperävaunu	4,40	4,00	30,00	Kyllä
Kuorma-auto ja puoliperävaunu, kun kuormana on kontti	4,30	2,60	18,00	Ei
Kuorma-auto ja hinattava laite	4,40	4,00	30,00	Kyllä
Turvetuotantokone, traktori ja kuormaamaton turvetuotantoperävaunu tai turvetuotannossa käytettävä hinattava laite	4,40	4,00	27,00	Kyllä
Traktori ja traktoriperävaunu kun kuormana on vene, maatalous- tai tienpitokone tai -laite	4,40	4,00	20,00	Ei
Traktori ja traktoriperävaunu, kun kuormana on työkone	4,40	3,50	20,00	Ei
Traktori ja traktoriperävaunu, kun kuormana on pylväät	4,20	2,60	20,00	Ei
Henkilö- tai pakettiauto ja perävaunu, kun kuormana on vene tai purjelentokone	4,20	2,60	20,00	Ei
Kuorman ylitykset ajoneuvon ääriiävän yli taulukon pituuden rajoissa				***)
Ajoneuvon edessä kaikissa tapauksissa			2,00	Kyllä
Yksittäisen ajoneuvon tai kuorma-auton ja varsinaisen perävaunun tai moduulin yhdistelmissä takana			3,00	Kyllä
Kuorma-auton ja varsinaisen erikoiskuljetusperävaunun , traktori-, henkilö- tai pakettiauton yhdistelmän takana			4,00	Kyllä
Kuorma-auton ja puoliperävaunun yhdistelmän takana			6,00	Kyllä

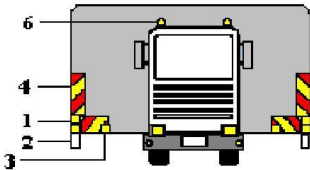
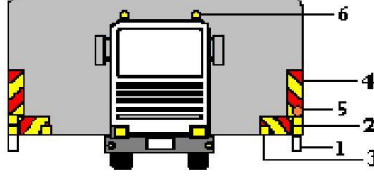
*) Tielle yleisesti sallittua tai ajoneuvoa suurempi mitta saa tulla vain jakamattomasta kuormasta.

**) Erikoiskuljetusperävaunu mittojen perusteella, ei yksinomaan ylliraskas.

***) Suuremmille ylityksille lupa voidaan myöntää myös taulukon pituuden rajoissa, jos sitä tarvitaan. Pirkanmaan ELY-keskuksessa myönnetty lupa pitää sisällään aina tarvittavan kuorman etu- ja takaylityksen, jos ylitystä luvassa ei ole rajoitettu.

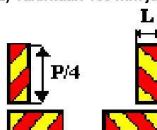
ERIKOISKULJETUKSEN MERKITSEMINEN

Kuljetuksen leveys (L)	Merkinnät ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän edessä	Kuva
$L \leq 3,0$ m	Vetoauton etuosaan tai ohjaamon taakse merkkitanko, jossa 1) 1 valkoinen heijastin (10 x 20 cm) ja 2) 1 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisin* (valoaukon pinta-ala min 50 cm ²) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 2 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävää varoitusvalaisinta (käytetään samaan aikaan kuin varoitusautossa).	
$3,0 < L \leq 3,5$ m	Vetoauton etuosaan tai ohjaamon taakse merkkitanko, jossa 1) 1 valkoinen heijastin (10 x 20 cm) ja 2) 2 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm ²) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 2 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävää varoitusvalaisinta (käytetään samaan aikaan kuin varoitusautossa).	
$3,5 < L \leq 4,0$ m	1) 1 valkoinen heijastin (10 x 20 cm) ja 2) 2 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm ²) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. <i>Heijastin ja valaisimet voidaan kiinnittää joko merkkitankoihin tai kuormaan</i> 6) 2 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävää varoitusvalaisinta (käytetään samaan aikaan kuin varoitusautossa).	

$4,0 < L \leq 7,0$ m	1) 1 valkoinen heijastin (10 x 20 cm) ja 2) 2 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm ²) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Ruskeankeltaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen välille, kun ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen etäisyys on yli 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet** kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaan kuorman muotoa seuraten (vuorottaisin punaisin ja keltaisin vinoraidoin). 6) 2 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävää varoitusvalaisinta (käytetään samaan aikaan kuin varoitusautossa).	
$L > 7,0$ m	1) 1 valkoinen heijastin (10 x 20 cm) ja 2) 2 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm ²) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Ruskeankeltaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen välille, kun ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen etäisyys on yli 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet** kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaan kuorman muotoa seuraten (vuorottaisin punaisin ja keltaisin vinoraidoin). 5) 1 ruskeankeltaista valoa näyttävää valaisin (voi olla vilkkuva) kuorman vasempaan alakulmaan enintään 1,9 metrin korkeudelle. 6) 2 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävää varoitusvalaisinta (käytetään samaan aikaan kuin varoitusautossa).	

* Valaisimien lampujen teho 15 - 21 W (ei varoitusvalaisimien)

**Tunnuskilpien pituus (P) vähintään 1130 mm ja enintään 2300 mm sekä leveys (L) vähintään 130 mm ja enintään 150 mm.

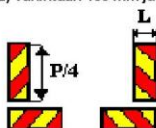
ERIKOISKULJETUKSEN MERKITSEMINEN

Kuljetuksen leveys (L)	Merkinnät ajoneuvon takana	Kuva
$L \leq 3,0 \text{ m}$	1) 1 punainen heijastin (ei kolmion muotoinen) ja 2) 1 punaista valoa näyttävää valaisinta* (valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	
$3,0 < L \leq 4,0 \text{ m}$	1) 1 punainen heijastin (ei kolmion muotoinen) ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	
$4,0 < L \leq 7,0 \text{ m}$	1) 1 punainen heijastin (ei kolmion muotoinen) ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Punaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen välillä, kun ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen etäisyys ylittää 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaan kuorman muotoa seuraten (vuorottaisin punaisin ja keltaisin vinoraidoin). 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	

$L > 7,0 \text{ m}$	1) 1 punainen heijastin (ei kolmion muotoinen) ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Punaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen välillä, kun ajoneuvon ja kuorman ulompien valojen etäisyys on yli 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet** kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaisesti kuorman muotoa seuraten (vuorottaisin punaisin ja keltaisin vinoraidoin). 5) 1 ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin (voi olla vilkkuva) kuorman vasemman alakulmaan enintään 1,9 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	
---------------------	---	--

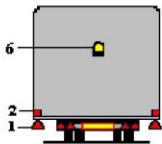
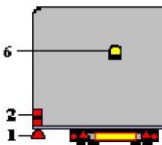
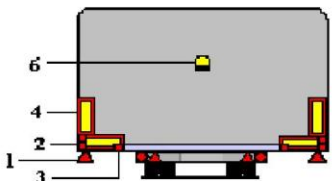
* Valaisimien lampujen teho 15 - 21 W (ei varoitusvalaisimen)

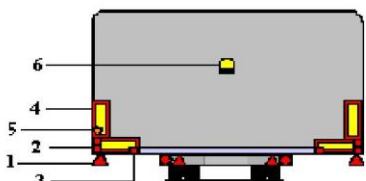
**Tunnuskilpien pituus (P) vähintään 1130 mm ja enintään 2300 mm sekä leveys (L) vähintään 130 mm ja enintään 150 mm.

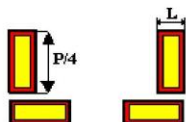
ERIKOISKULJETUKSEN MERKITSEMINEN

Kuljetuksen leveys (L)	Merkinnät ajoneuvoyhdistelmän takana	kuva
$L \leq 3,0 \text{ m}$	1) 1 punainen kolmion muotoinen heijastin ja 2) 1 punaista valoa näyttävä valaisin* (valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä varoitusvalaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana)	
$3,0 < L \leq 4,0 \text{ m}$	1) 1 punainen kolmion muotoinen heijastin ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä varoitusvalaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana)	
$4,0 < L \leq 7,0 \text{ m}$	1) 1 punainen kolmion muotoinen heijastin ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Punaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman uloimpien valojen välille, kun ajoneuvon ja kuorman uloimpien valojen etäisyys on yli 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaan kuorman muotoa seuraten (vuorottaisin punaisin ja keltaisin vinoraidoin). 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä varoitusvalaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	

$L > 7,0 \text{ m}$	1) 1 punainen kolmion muotoinen heijastin ja 2) 2 punaista valoa näyttävää valaisinta* päällekkäin (kunkin valaisimen valoaukon pinta-ala min 50 cm^2) kuorman leveydelle 0,35 - 1,5 metrin korkeudelle. 3) Punaista valoa näyttävät lisävalaisimet* enintään 1,0 metrin välein ajoneuvon ja kuorman uloimpien valojen välille, kun ajoneuvon ja kuorman uloimpien valojen etäisyys on yli 1,0 metriä. 4) Tunnuskilvet** kuorman leveydelle pysty- ja vaakasuuntaisesti kuorman muotoa seuraten (punaisinkehyksin keltaisella pohjalla). 5) 1 ruskeankeltaista valoa näyttävä valaisin (voi olla vilkkuva) kuorman vasempaan alakulmaan enintään 1,9 metrin korkeudelle. 6) 1 kiertävää tai vilkkuvaa ruskeankeltaista valoa näyttävä varoitusvalaisin kuorman takana (valaisinta ei käytetä silloin, kun käytetään varoitusautoa takana).	
---------------------	--	---

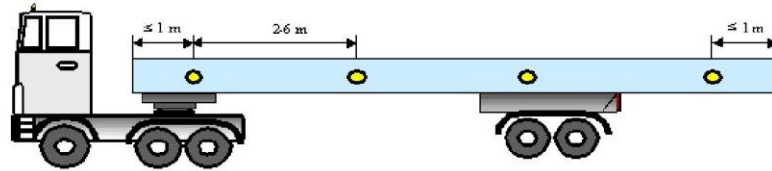
* Valaisimien lamppujen teho 15 - 21 W (ei varoitusvalaisimen)

**Tunnuskilpien pituus (P) vähintään 1130 mm ja enintään 2300 mm sekä leveys (L) vähintään 195 mm ja enintään 230 mm.

ERIKOISKULJETUKSEN MERKITSEMINEN

Sivuväläisimiä on käytettävä, jos

- kuorma toimii perävaunun runkona
- kuorma ulottuu edessä yli 1,0 metriä tai takana yli 2,0 metriä ajoneuvon ääriviivan ulkopuolelle.

Sivuväläisimien lampputeho 4 – 10 W ja korkeus maasta 0,35 – 1,5 metriä.

Erikoiskuljetuksen merkitseminen (Elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen
www-sivut, 2013)